733/05

Den 10. oktober 2005 blev i sag nr. 65.840:

xxxx xxxxxx
xxxxxxxxxx xx
xxxx xxxx

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har tre livsforsikringer i Danica Pension, påstår selskabet tilpligtet at anerkende, at hun er berettiget til hel udbetaling ved tab af erhvervsevne samt præmiefritagelse efter den 1/9 2003.

Selskabet har vurderet, at klagerens generelle erhvervsevne er nedsat til mellem 1/2 og 1/3 og har således med virkning fra den 1/9 2003 bevilget halv udbetaling ved tab af erhvervsevne samt stoppet præmiefritagelsen.

I januar 2003 modtog selskabet klagerens anmeldelse af erhvervsevnetab samt lægeattest og journaloplysninger fra klagerens læge. Af oplysningerne fremgår det bl.a., at klageren, der er født i 1950 og tidligere har arbejdet som rengøringsassistent, havde smerter i ryggen og højre ben. Klageren var blevet sygemeldt den 11/9 2002.

Selskabet bevilgede herefter udbetaling ved tab af erhvervsevne samt præmiefritagelse fra den 11/12 2002 til den 1/5 2003.

Efterfølgende indhentede selskabet oplysninger fra G. Kommune og forlængede i den forbindelse bevillingen af udbetaling ved tab af erhvervsevne samt præmiefritagelse.

I skrivelse af 25/6 2003 til klageren meddelte selskabet, at det ønskede hende indkaldt til en lægeundersøgelse.

Af speciallægeerklæring af 16/7 2003, der er udarbejdet af overlæge, dr.med. J.L.A., der er speciallæge i ortopædkirurgi, fremgår bl.a.:

"**VURDERING:**

Smertemønsteret noget vekslende med hensyn til lokalisation og graden, mest konstant er smerten lavt i lænderyggen. Ved lang tids ståen kan der være tendens til smerteudstråling til bagsiden af højre underekstremitet, men aldrig under knæet. Objektivt er der let palpationsømhed i nedre del af lænderyggen, smerteforværring ved hyperekstension og fuld fleksion. Der er helt normal perifer neurologi. Røntgen af lænderyg har vist degeneration af 4. og 5. discus og let facetledsarthrose i disse niveauer. Undersøgtes grad af ubehag har været uændret igennem det sidste år, smertegraden i følge patienten tydelig korreleret til aktivitetsniveauet, mest belastende er dog længere tids stående stilling og længere tids siddende stilling. En genoptagelse af undersøgtes tidligere rengøringsarbejde vil næppe forværre ryglidelsen. Da undersøgte oplever forværring i forbindelse med fysisk aktivitet, vil halvtidsarbejde antageligt være det maksimalt opnåelige. Da smerterne klart forværres efter længere tids siddende stilling, vil revalidering, som kræver studering i større omfang ikke være realistisk. Vil klare sig bedst i halvtidsarbejde med vekslende gående og siddende og uden tungere løft eller arbejde i fremoverbøjet stilling. Det er tænkbart, at rygtræning vil kunne forbedre kapaciteten noget. Der er p.t. ikke noget der taler for operativ behandling vil blive aktuel."

Speciallægeerklæringen af 16/7 2003 blev forelagt selskabets lægekonsulent, der vurderede, at klagerens generelle erhvervsevne var nedsat med mindre end halvdelen. Lægekonsulenten havde i sin vurdering lagt vægt på, at klageren burde kunne genoptage et ikke-rygbelastende arbejde. Dette meddelte selskabet klageren i skrivelse af 29/7 2003. Samtidig oplyste selskabet, at udbetaling ved tab af erhvervsevne samt præmiefritagelse stoppede den 1/9 2003. Endvidere gjorde selskabet opmærksom på betingelserne for fortsat udbetaling ved tab af erhvervsevne samt præmiefritagelse.

3. 65.840

Den 19/8 2003 kontaktede klageren selskabet telefonisk og oplyste, at hun havde været på G. Sygehus, og at hun skulle i gang med genoptræning og muligvis arbejdsprøvning.

Selskabet indhentede herefter journaloplysninger fra G. Sygehus, som blev forelagt selskabets lægekonsulent, der vurderede, at klagerens generelle erhvervsevne var nedsat med mindre end halvdelen. Dette meddelte selskabet klageren i skrivelse af 22/9 2003. Selskabet oplyste samtidig, at det ved en fejl havde bevilget udbetaling ved tab af erhvervsevne og præmiefritagelse til den 1/10 2003, men at det dog ikke ville kræve beløbet retur, da det skyldtes en fejl fra selskabets side.

Den 10/5 2004 modtog selskabet en ny anmeldelse fra klageren, hvor hun oplyste, at hun var indstillet til førtidspension.

Selskabet indhentede herefter førtidspensionsakterne fra G. Kommune.

Af skrivelse af 23/3 2004 fra Klinik for Fysioterapi fremgår bl.a.:

> "Objektivt er der svære slidgigtforandringer i lænden samt nedsat bevægelighed i såvel thoracal som lumbal del af rygsøjlen.
> Yderstillinger provokerer smerter.
> Jeg startede med at løsne muskler samt øge bevægelighed. Derefter blev E.F. instrueret i øvelser i vores træningsafdeling, som hun selv gennemførte pr. 1. december 2003, - derefter er tilstanden langsomt blevet værre.
> Smerterne sidder i thoracaldelen samt i nakken.
> Siden februar har jeg igen behandlet manuelt, ellers kan E.F. ikke klare de 12 timer ugentlig (hun ligger 'brak', når hun kommer hjem fra arbejde).
> Belastningen med de 12 timer ugentligt viser sig at være for stor, da E.F. ikke kun er følsom over for arbejdsbelastning men også arbejdsstillinger.
> Prognosen rent arbejdsmæssigt er ikke god, vurderer jeg, da selv denne relative skånsomme jobtræning er for hård ved hendes ryg."

Af Ressourceprofilen fremgår bl.a.:

4. 65.840

"**Lægelige oplysninger:**

...

04.04.04

Der er ønsket en vurdering af hvilke muligheder pgl. har på arbejdsmarkedet med baggrund i foreliggende oplysninger.

Egen læge kan oplyse, at der er tale om en svær degenerativ rygsygdom især mellem 4. og 5. lændehvirvel, men formegentlig også mere udbredt. Der er ikke sikre tegn på rodtryk eller forsnævring i rygradskanalen. Der har været et hø.sidigt hoftebækken smerteproblem i 2002 og der er anført at denne muligvis er baggrunden i en betændelsesreaktion. Diagnoser er forandringer i skiven mellem hvirvellegemer i lænderegionen og følger efter bækkenløsning. Med hensyn til prognosen er det væsentligt at pgl. skånes for selv lettere fysisk arbejde og prognosen må anses at være god, hvis der tages det hensyn, at hun undgår belastning, men hun vil fremover altid have behov for at tage hensyn til sin ryg. Ryggenerne medfører også flere migræneture og trods et fysisk meget let arbejde havde hun det så dårligt, at hun ikke kunne klare dette. Der er givet fys. og instruktion i øvelser. Fys. vurderer at prognosen arbejdsmæssigt ikke er god, på baggrund af, at en selv en relativ skånsom jobtræning har været for hård for hendes ryg.

Det drejer sig om en konstateret nedslidningstilstand i lænden og følger efter bækkenløsning, samt muligvis følger efter en betændelsesreaktion omkring bækkenet i 2002. Det må anses tvivlsomt om pgl. under nogen form vil kunne placeres på arbejdsmarkedet.

...

Samlet vurdering:

Som det fremgår af ovenstående vurderer jeg, at E.F. har varige begrænsninger i arbejdsevnen som følge af nedslidning i ryggen. Der har gennem en arbejdsprøvning vist sig, at 12 timers afprøvning pr. uge med lettere arbejdsfunktioner gav en forværring i hendes tilstand. Jeg vurderer derfor, at det ikke er muligt at fastholde hende på arbejdsmarkedet, heller ikke i fleksjob.

13.04.04"

5. 65.840

Af skrivelse af 5/5 2004 til klageren meddelte G. Kommune, at hun var blevet tilkendt førtidspension fra den 1/6 2004.

Selskabet forelagde oplysningerne for selskabets lægekonsulent, der ønskede klageren indkaldt til en speciallægeundersøgelse, for at selskabet kunne få vurderet klagerens generelle erhvervsevne.

Af speciallægeerklæring af 16/10 2004, der er udarbejdet af professor, overlæge, dr.med. C.E.B., fremgår bl.a.:

"**Konklusion**

Der er hos forsikrede tegn på slidgigtlidelse i halshvirvelsøjle og i lænderyg. Endvidere let rotationsindskrænkning i højre hofteled med ukarakteristisk smertelokalisation. Der er ingen tegn på påvirkning af nervefunktionen, hverken fra halshvirvelsøjlen til armene eller fra lænderyggen til benene. Der er benigne slidgigtforandringer svarende til 2. stråle på både højre og venstre hånd.

Man skønner ikke, at tilstanden kan bedres via kirurgisk behandling. Den givne medicinske behandling med Totolac synes effektiv. Man kunne tilråde anvendelse af støttekorset til rygbelastende situationer.

Der er påvirket betydelig indskrænket bevægelighed i halshvirvelsøjlen og i lænderygsøjlen, kompromitterende forsikredes hidtidige erhvervsplacering som rengøringsdame. Helbredstilstanden synes let forringet i forhold til 2002, idet der nu ligeledes er nakkesmerter med smerteudstråling til højre skulder. Man skønner, at forsikrede i et beskedent omfang kan vende tilbage til arbejdsmarkedet i en funktion omkring supervision af ældre eller psykisk handicappede. Man skønner dog ikke, at hendes daglige erhvervsarbejde kan overstige 3-4 timer. Forsikrede finder dog ikke selv, at hun er i stand til at påtage sig noget som helst lønnet arbejde."

På baggrund af speciallægeerklæringen af 16/10 2004 vurderede selskabets lægekonsulent, at klagerens generelle erhvervsevne var nedsat til mellem 1/2 og 1/3.

I skrivelse modtaget af selskabet den 2/11 2004 redegjorde klageren nærmere for sin tilstand.

I skrivelse af 9/11 2004 til klageren meddelte selskabet, at hun var berettiget til halv udbetaling ved tab af erhvervsevne fra den 1/9 2003 til forsikringen udløber - dog længst til den 1/2 2010. Selskabet henviste til, at lægekonsulenten havde begrundet sin vurdering med, at hun ikke kunne varetage rygbelastende arbejde, men at hun burde kunne varetage et ikke rygbelastende arbejde i mindre omfang.

Den 18/11 2004 modtog selskabet en skrivelse fra klageren, der ikke kunne forstå selskabets vurdering, idet hun fra PHI Pension havde fået tilkendt hel udbetaling.

I skrivelse af 17/12 2004 til klageren fastholdt selskabet sin afgørelse.

Klageren har herefter indbragt sagen for nævnet, hvor hun har gjort gældende, at selskabet skal anerkende, at hun er berettiget til hel udbetaling ved tab af erhvervsevne samt præmiefritagelse. Hun fastholder, at hun slet ikke kan være på arbejdsmarkedet mere.

I skrivelse af 31/1 2005 til nævnet har selskabet fastholdt, at klageren ikke opfylder betingelserne for præmiefritagelse og hel udbetaling ved tab af erhvervsevne. Af skrivelsen fremgår bl.a.:

> "Som begrundelse for denne vurdering lægger Danica Pensions lægekonsulenter vægt på den speciallægeerklæring, som vi har modtaget fra dr. med. C.B.
> Lægekonsulenterne overlæge J.S., overlæge E.T. og overlæge J.S.J. (ortopædkirurgi) og overlæge E.B.A. (neuromediciner) vurderer, at E.F.s generelle erhvervsevne er nedsat til mellem 1/2 og 1/3, men ikke til 1/3 eller mindre af den fulde erhvervsevne.
>
> Lægekonsulenterne udtaler, at E.F. har tegn på slidgigtlidelse i halshvirvelsøjlen og i lænderyggen, men der er ingen tegn på påvirkning af nervefunktionen, hverken fra halshvirvelsøjlen til armene eller fra lænderyggen til benene. På baggrund af dette vurderer lægekonsulenterne, at et fysisk ubelastet erhverv er realistisk i mindst 3 timer om dagen eventuelt med hvileperioder. E.F. burde kunne arbejde i et ikke rygbelastende erhverv."

7. 65.840

Klageren har i skrivelse af 24/2 2005 til nævnet fastholdt sit krav. Hun har bl.a. oplyst, at hun er indforstået med på ny at blive undersøgt af en speciallæge.

Selskabet har i skrivelse af 17/3 2005 til nævnet meddelt, at det fastholder sin afgørelse. Selskabet har bl.a. oplyst, at det finder det unødvendigt med en ny undersøgelse, idet selskabet mener, at sagen er velbelyst.

Forsikringsbetingelserne for forsikringsnr. 110 7608… indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"**Varigt tab af arbejdsevne**

Bliver forsikrede ved med at være sygemeldt, og har forsikredes sygdomstilstand stabiliseret sig i et sådant omfang, at hans fremtidige arbejdsevne kan vurderes, foretages en vurdering af, om forsikredes arbejdsevne varigt er nedsat til 1/3 eller mindre, respektive til mellem 1/2 og 1/3. Denne vurdering foretages under alle omstændigheder senest 18 måneder efter den 1. sygedag, eller ved ulykkestilfælde 18 måneder efter skadedagen. Selskabet kan for et begrænset tidsrum en eller flere gange udskyde vurderingen af det varige tab af arbejdsevne. Så længe udskydelsen varer, sker der udbetaling efter reglerne om midlertidig uarbejdsdygtighed.

Forsikredes arbejdsevne anses for varigt at være nedsat til 1/3 eller mindre, hvis han blivende ikke længere er i stand til at tjene mere end 1/3 - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - af, hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt arbejdsdygtige personer af tilsvarende uddannelse og alder.

Forsikredes arbejdsevne anses for varigt at være nedsat til mellem 1/2 og 1/3, hvis han blivende ikke længere er i stand til at tjene mere end 1/2 - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - af, hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt arbejdsdygtige personer af tilsvarende uddannelse og alder.

8. 65.840

Ved vurderingen af den forsikredes tab af arbejdsevne foretages et skøn over, om forsikrede må anses for egnet til omskoling. Hvis forsikrede anses for egnet til og i tilfælde af omskoling må forventes at blive i stand til at opretholde den førnævnte indtjening, anses hans arbejdsevne ikke for nedsat til 1/3 eller mindre, respektive til mellem 1/2 og 1/3.

Der tages ikke hensyn til, om forsikrede på grundlag af situationen på arbejdsmarkedet er eller efter omskoling vil blive i stand til at få arbejde svarende til sin uddannelse.

Hvis det vurderes, at forsikrede ikke har mistet sin arbejdsevne i den forstand, der nævnes ovenfor, er forsikrede ikke længere berettiget til at modtage ydelser efter reglerne om midlertidig uarbejdsdygtighed.

...

Bortfald af præmiebetaling

...

Forsikringstageren fritages for præmiebetalingen, hvis forsikredes arbejdsevne som følge af sygdom eller ulykkestilfælde nedsættes til 1/3 eller mindre, hvorved forstås, at han ikke længere er i stand til at tjene mere end 1/3 - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - af hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt arbejdsdygtige personer af tilsvarende uddannelse og alder.

Fritagelsen gælder fra den dag, nedsættelsen af arbejdsevnen til 1/3 eller mindre har varet i 3 måneder uden afbrydelse. Fritagelsen fortsætter, så længe arbejdsevnen er nedsat til 1/3 eller mindre, dog længst indtil præmiebetalingens aftalte ophørstidspunkt."

Forsikringsbetingelserne for forsikringsnr. 110 3058… indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"**Bortfald af præmiebetaling**

...

Forsikringstageren fritages for præmiebetalingen, hvis forsikredes arbejdsevne som følge af sygdom eller ulykkestilfælde nedsættes til 1/3 eller mindre, hvorved forstås, at han ikke længere er i stand til at tjene mere end 1/3 - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - af, hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt arbejdsdygtige personer af tilsvarende uddannelse og alder.

Fritagelsen gælder fra den dag, nedsættelsen af arbejdsevnen til 1/3 eller mindre har varet i 3 måneder uden afbrydelse. Fritagelsen fortsætter, så længe arbejdsevnen er nedsat til 1/3 eller mindre, dog længst indtil præmiebetalingens aftalte ophørstidspunkt."

Forsikringsbetingelserne for forsikringsnr. 110 5195… indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"**§ 8. Syge- og ulykkespension.**

I. Retten til syge- og ulykkespension indtræder, når den forsikredes arbejdsevne ved sygdom eller ulykkestilfælde bliver nedsat til højst at udgøre en tredjedel af den arbejdsevne, der er normal for personer af forsikredes alder og uddannelse.

...

Når udbetaling af syge- og ulykkespension således ophører, må præmiebetalingen genoptages fra ophørsdagen."

Nævnet udtaler:

Efter de foreliggende oplysninger om klagerens helbreds- og beskæftigelsesforhold finder nævnet, at der ikke er grundlag for at fastslå, at hendes *generelle* erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad.

10. 65.840

Derfor

b e s t e m m e s:

_____

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand